

חג הסוכות

שמחת בית השואבה ליל ב' אושפיזא של
יצחק תשפ"ו

הנה שמחה הוא הרגש של התפחות מחשך לאור,
וע"כ יצחק שהוא צחי' חשך ודין שייך לשמחה,
צחי' נחם כאשר צא' או"ר שגימ' יצחק עם הכולל
של אור, היינו יותר מאור הוא השמחה, וגימ' צו"ר
שהוא מקום חשך, שנתהפך לאו"ר גדול גימ' נ"ר
שמאיר את החשך, כי מים נקראים חשכת מים (תהלים
י"ח, י"ב), צחי' יום שני שלא נאמר צו כי טוב שהוא
אור, וירא אלקים את האור כי טוב (בראשית א', ד'),
והם מים צכים שרונים להיות קדם מלכא (מיקו"ו
י"ט), אמנם ציוס ג' שנאמר יקוו המים אל מקום
אחד (בראשית א', ט'), רזא דאחד (זה"ק ח"א י"ח), אז
נאמר כי טוב, ואז הוא שמחה, כי ע"י יקוו זה נעשה
מקוה מקור של טהרה, ועי"ז צא' גשם שעולים
טפיים ומתחברים לשמים, והוא שמחת יום הגשמים
שמנ"ע, שסוכות הוא הכנה לה, כי צכי"ם ר"ת צרוך
כבוד ה' ממקומו (ע"ח שער הכללים פ"ב), וסוכות הוא
ענני כבוד, והוא גלוי כבוד ה' בצרף, והוא ע"י
תפלה, כי סוכה נק' צית תפלתי (צ"ר נ"ו, י'), ונא'
ושמחתים צית תפלתי (ישעיה נ"ו, ז'), כי א"ת צ"ש
של שמח"ה (ציס"ץ (שער ריה"ק יחוד כ"א)) גימ' ענ"ב,
ועם שמח"ה גימ' תפל"ה.

וע"כ ה' שמחת צית השואבה כלילה, ואור של
אזוקות מאירים את הלילה (סוכה נ"א), ונק'
השמחה ע"ש הכלי ששואצים צו (שם נ"ג), כי מקום
הכלים הוא אלקים ונמנ"ם, וע"כ ס"ת וחשך על פני
תהום הוא כל"ם (ליקו"ת בראשית), והחילוק בין הוי'
לאלקי"ם גימ' כל"י (צרכ"ע מאמר יחוד שם שמים פ"ג),

ולכן בשמחת צית השואבה ה' עיקר שירה ככלי.
ידוע שכלים נהווים ע"י הכאה של אור מקיף עם
אור פנימי (ע"ח שער ו' פ"ה), וסוכות ממשיכים
המקיפים ע"י סוכה והפנימים ע"י לולב צננועים
(שעה"כ סוכות דרוש ג'), ופנימ"י ומקי"ף גימ' תו"ך
שגימ' יצחק צריבוע, והוא א"ת צ"ש של אל"ף,
צחי' מקום אח"ד, וה"ס חלל הפנימי שהוא צחי'
אלקים שצא"ת צ"ש גימ' ד"פ דופ"ן, וסוכ"ה צא"ת
צ"ש גימ' יצחק, ויש ח' ימים בסוכות עם שמנ"ע,
ח"פ הוי' גימ' יצחק, וח"פ אדנ"י גימ' מלוי של
יצחק, ותרואי' גימ' חשכ"ת (מים), והיינו החליל מכה
לפניהם (עריין י'), ה"ס חלל הפנוי. וס"ך של סוכה
צא"ת צ"ש הוא ח"ל, ע"כ ה' השמחה דוקא צימות
החול.

ובי' שלא ראה שמחת צית השואבה לא ראה שמחה
מימיו (סוכה נ"א), ומקושר זה עם מי שלא ראה
צנין הורדוס שלא ראה צנין נאה (שם), כי צנין
הורדוס ה' כמעט כמו הכנה לגלות, ולכך דומה
לאדוותא דימא, צצחי' צכיה של גלות און צעינן
למהוי קדם מלכא, ונזכה לשמחה גדולה צצ"א.

שבת חוה"מ תרש"ן - אושפיזא דיעקב
ויבא יעקב שלם עיר שכם וגו' (בראשית ל"ג, י"ח),
הנה ידוע ששכם מורה על יחוד צרוך שם
כבוד מלכותו, שזה עבודת ישראל להציא צרכה צסם
כבוד מלכותו יתצ"ש, שצרכה הוא ריבוי צלי סוף,
שתתצצה צצרכה צחי' המלכות עד שתתצצר שמל"א
כל הארץ כבודו (ישעיה ו', ג'), ודייקו מלא כל הארץ
צחי' מילוי, שאין מקום ריקס נמלא, רק הכל מלא
מכבודו. וע"כ איתא בצרכ"ע (מאמר אילו של יצחק פ"ט)

שמילוי ישראל בגימ' כז"ד מלכות"ו, שזה המילוי של ישראל ושלמותן במילוי כבוד מלכותו כל העולם, וכן יש כ"ד אותיות ביחוד"ת וכ"ד במילוי בגימ' כז"ד מלכות"ו, וזה ענין וכד"ה על שכמה (בראשית כ"ד, ט"ו), וכתיב ותמל"א כדה (שם כ"ד, ט"ו), כי אליעזר הלך למקום מקור הס"א צעיר לבן הארמי, ושם התפלל מקירות לבו למצוא הזיוג ליצחק, ונתגלה שם ע"י אמונתו השגחה נפלאה עד שלבן בעצמו אמר כי מה' יצא הדבר (שם כ"ד, י'), ופעל אליעזר בזה שתתגלה כבוד מלכותו גם במקור הטומאה בצית ראש הס"א, וזה הי' הסימן שמלא את רבקה דייקא על עין המים וכדה על שכמה, כי עין המים מורה על השגחה בחי' עינים, וגם כפשוטו עין המים הוא מקור מים חיים שנובע מלב ישראל בהתחדשות תמיד באמונה, וכידוע שבקרים רבים אמונתך ר"ת בא"ר, וכן צידך אפקיד רוחי (שעה"כ דרושי הלילה דרוש י'), ששם מתחדשים נשמי' תמיד בחידוש האמונה בכל יום, ועל באר הלזה מלא ענין יחוד"ת שהוא כד"ה בחי' כ"ד אחוון של צרוך שם וכו', עם שכמ"ה שהוא ר"ת שם כבוד מלכותו. וע"כ ל"צ בש"ר בגמ' כז"ד מלכות"ו, שמלבב בשר נוצע תמיד התחדשות אמונה, ולב האבן הוא בחי' אבן ע"פ הבאר (בראשית כ"ט, ב') שצריך להסירה כדי שיזלו נדק לנאן קדשים. וע"כ במשה שלא פתח הבאר ע"י דיבור כתוב עליו יען לא האמנתם (צמדצ' כ', י"ב), כי הבאר הוא מקור האמונה, וע"כ שם מלא אליעזר את ההשגחה העליונה שמלא זיוג ליצחק, ולבן אמר עליו בא צרוך ה' (שם כ"ד, י"א), בחי' צרוך שם וכו'.

והנה זאת הוא השגחה הנוהגת תמיד במיוחד לזווג זיוגים, ואפי' בחו"ל ששם מתלבש ההשגחה ע"י השרים ממוני הטבע מ"מ צענין זיוגים מותר לילך לחו"ל (כתובות ק"י:) ושם תתגלה כי יש עינא פקחא גם שם, כי יחוד"ת מתלבשת גם צע' שרים

לגלות ע"י השגחה עליונה צענין זיוג. וזיוג יצחק ורבקה היתה הפתח לזה, כי יצחק הוא יחוד"ע שמסר נפשו לה', ורבקה היא יחוד"ת כידוע (מנחת יהודה חי' שרה), ומהם בא יעקב אבינו שהוא הי' בחי' יחוד"ע, שזה פי' שמע ישראל, ישראל סבא (וזה"ק ח"ב מ"ג.). והשצטים הם התפשטות שהם י"צ גבולי אלכסון שהם עושין ענין של יעקב לנחלה בלי מצרים, כי מתפשטים הם לכל תאות גבעות עולם לגלות אפי' בחו"ל כבוד מלכותו, ולכל שבט יש תאומה שגולדה עמו (ב"ר פ"ג, ח') והו"ל כ"ד נפשות כנגד כ"ד תיבין דיחוד"ת שהם מגלים כבוד מלכות שמים, וע"כ אמרו השצטים כשם שאין בלבך אלא אחד כך אין בלבונו אלא אחד, ואז אמר הזקן צרוך שם כבוד מלכותו וכו' (פסחים י"ו.), כי זה ענין השצטים. וכ"ז בא מבח זיוג דינח"ק ורבק"ה שהגימ' שלהם הוא נחל"ה בל"י מצרי"ם, ונחל"ה בגימ' אח"ד וע"ד ב' יחודים הנ"ל. ודייקא בחו"ל מתגלה זאת בבחי' בלי מצרים, וע"כ מותר לילך לחו"ל לישא אשה, כי לא יצא מתחת ההשגחה הגלויה עי"כ. והנה בשמחת צית השואצה גילו זאת ההשגחה, וע"כ התחילה השמחה באושפיזא דינח"ק (סוכה י"א.), ושאלו אמונה מעין המים, ושמחו בעזרת נשים (שם) שהיא בחי' רבקה יחוד"ת, והאירו מחשך הלילה ליום, שלילה מורה על יחוד"ת, ואש"ה צורת חטים לאור זה (שם י"ג.), וגם האור"ה שהם בני חו"ל קיבלו משפע זו, כי נתגלה אז כי גם שם יש כבוד שמים.

והנה איתא בספרים (שעה"כ סוכות הקדמה) לכוון שם של כ"ד עיינין בשמ"ע (עי' זר"ק מזה פר' כי תבא) וי"ל שמורה על השגחה זו דיחוד"ת, ויש כנגד זה כ"ד ספרים של נביאים הנקראים רואים (ש"א ט', ט') שע"י ראייתם הקדושה זכו לנבואה, והמשיכו כ"ד עיינין מלעילא לתתא להשגיח על כנס"י. ומשה רבינו קיים דבריו צענין זה באמרו

והסמה מצד הרע גורמת הצחירה, וזה הוא העצה עמוקה שלא ישלוט הרע ולא ירצה לינק מהטוב, כי יש עצה מהצט"ט (תולדות יעקב יוסף וירא) לומר ליצה"ר הלא צריאה אמה שצראך יוצרך כדי לעשות תפקידך להסית צי"א, וע"כ אמה מסית, אבל גם כוונתך הוא שתנוח וממילא תניח לי לנצחך. וזה הוא עצה עמוקה, היינו לידע שאין עוד מלכדו, שאפי' הרע עושה רק שליחותו ששלחו הקצ"ה, וממילא גורם זאת שירגיש הרע מנוחה וסיפוק במקומו ולא ירצה דוקא לינק מהטוב, כי מתצרר לו שגם במקומו יש לו מקום. וזה עצה השעיר לעזאזל להגביה אותו עם הקדושה להצדיל אל הרצון, כי כשם שרוצה בזה וכו', ואח"כ הרצון מצדילם, כי הרצון הוא שיהי' הס"א במקומו בארץ גזירה ולא שיניק מקדושה, כי צריך שינוח. ואח"כ מתגלה ע"י השעיר לעזאזל ענין של צורך שם כבוד וכו', וע"כ אומרים אותו צקול רם ציה"כ (דצ"ר ב', ל"ו). ואח"כ בא חג הסוכות שהולכים במדבר במקום נחש וכו' ומגלים שם השגחה עליונה, והוא צחי' יעקב סוכת שלם, והוא בא לשכ"ס אחר האצקו עם שר אדום, ואחר שנתן לו מתנות שהם צחי' שעיר וכו', ובא אהרן ומתמלא הצית עש"ן עולם שנה נפש הכל צמילוי כבודו יתצ"ש, אמן כי"ר.

סוכות [ליל שב"ק] אושפיזא דאהרן תשפ"ו

הנה עניי כבוד היו צוכות אהרן (תענית ט"ו), כי כבוד היינו לבושים, ר' יוחנן הו' קרי למאני מכבדותא (שבת קי"ג), והיינו כי כבוד הוא כנוי לנשמה ואור, ע"כ צאורים כבדו ה' (ישעיה כ"ד, ט"ו), ואיזה מכובד המכבד (אבות פ"ד מ"א), וזה כבוד הנשמה שמכבד את הגוף, כמו תורה שאמרינן כל העוסק בתורה גופו מכובד (אבות שם מ"ו), שגם הגוף נעשה מכובד. וכהן שייך יותר לכבוד, וצפרט לענין כבוד שמתגלה ע"י הגוף שנק' לבוש, כי אם אין לבוש עליהם אין כהונתם עליהם (סנהדרין פ"ג), וכהונה הוא

ואתה על צמותינו תדרוך (דברים ל"ג, כ"ט), שזה מורה על שליטת ישראל על האומות, ונעשה חירות מאו"ה ע"י השגחה זו, חירו"ת צגימ' תדר"ך, וצגימ' כ"ד פעמים שם הוי', וצגימ' מעי"ן חתו"ס, שזה המעין של שפע שצאים שם צשמ"ע. וע"כ קורין פרשה זו צשמח"ת, ונעשה חתימה שלא יינקו האו"ה יותר מדי, ונתגלה עלמא דחירות צחי' יוצל, כי אזי מושגחים מקצ"ה אפי' צחו"ל, והיינו ענין סוכה צחי' יסכ"ה צחי' השגחה, ושם מתגלה הצחי' של אר"י אפי' צחו"ל. וע"כ אליעזר יש לו שייכות לסוכה שע"כ אמרה ההיא סבתא דהוית פעיא דצרתא של מי שהי"ל שי"ח עצדים צווחה וכו' (סוכה ל"א). שמורה על אליעזר. וצוה"ק (ח"ג ק"ג). איתא שאליעזר זכה לישיב צללא דמהימנותא שהיא כל סוכה, כי הוא עצד וזכה לחירות ע"י סוכה עלמא דחירות, והיינו כ"ד-כ"ו (צחי' הוי') צגימ' נ' היינו שער הנ' עלמא דחירות. ויש כ"ד ראשי אצרים שיוצא בהם העצד לחירות (קידושין כ"ה), כי ע"י פגם צכ"ד אצרי הגוף נעשה תיקון לאצרי הנפש של צחי' כ"ד הנ"ל, וזה ענין שאין מטמאין צנגעים (נגעים פ"ו מ"ו), כי מראה עיני הכהן הוא השגחה עליונה אינו רואה נגע צכ"ד אצרים הללו, כי מתגלה שם שאפי' במקום הנגעים יש כבוד מלכותו, וממילא אין טומאה שולט שם.

ובחרי' יחו"ת מתגלית ציה"כ ע"י שעיר לעזאזל, שנותנים מתנה לס"א שהוא במקום רק, במדבר בארץ גזירה, ושם שולחים השעיר לגלות שגם שם יש מילוי כבודו, והוא ע"י כתר רצה"ע, כי מעלים השעיר לגורלו לצחי' רצון, שגורל הוא עולם הרצון צלי טעם, ומעלים שם הן נד הקדושה והן צחירה צלי טעם, ומעלים שם הן נד הקדושה והן להצדיל ההיפך, כי רצה"ע כשם שרצתה להיות מחנה הקדושה כ"כ רצתה שיהי' הזל"ז, וכ"א יש לו מקום עד עת קץ שתצטל הרע, כי צריך להיות צחירה,

עם נ' הוא נשמה, צחי' יוצל, כי משה הוא צחי' חיי נחם, ומדתו נחם, וק"ך שנותיו הם ק"ך יוצלות של שית אלפי שנה.

ורשב"י שזכה שגם בנו הי' דומה לו, הסתלקותו הי' צדגא דכבוד ביותר, והוא הילולא דרשב"י, ומרצין אז אור, וסוף דבריו הוא מדבר בכהן גדול שנכנס לקה"ק, והוא חסד ע"ל לקה"ק (זוה"ק ח"ג ר"י:), ושם נאמר צענין טל של תחיה טל חרמון שיורד על הררי ציון, ונאמר זקן אהרן, כי מכבדים זקן מחמת שהוא יותר קרוב לעוה"ב, וצעת זקנה מתגלים יותר מדריגת הנשמה כאשר הגוף נחלש, וע"כ יש מושג של זקן שצכהונה (יומא י"ח:), ונתמלא זקינו עולה לדוכן בצרכת כהנים (חולין כ"ד:), וכמו אברהם אבינו שבו התחיל זקנה ונא' שם ואברהם זקן וה' בר"ך את אברהם (בראשית כ"ד, א'). וסוכות מורה על עת הזקנה, שאילנות כבר מוקינים, ולצעלי הגוף אז הוא זמן של עצב, בצחי' זקני עמי הארץ דעתו מטורפת עליהם (קנים פ"ג מ"ו), אבל ענין סוכה הוא דירת עראי, ויש סוכרים דירת קבע צענין (סוכה כ"א:), והכל אחד, שצריך לברר שעוה"ז הוא דירת עראי, ולקבוע א"ע צדירה של כבוד ה', שזה תכלית האדם, ולע"ע לא נתברר הדבר לגמרי, כי הגוף מת, וע"כ עדיין לא שמח הקצ"ה בעולמו, אבל לעת"ל שנא' יהי כבוד ה' לעולם (תהלים ק"ה, ז'), אז ישמח ה' במעשיו (ויק"ר כ', ב'), והוא צחי' של שמיני עצרת, צחי' עצרת היינו נחמי, וצחוק דירת קבע ממנו, והוא מעין של השמחה של ישמח ה' במעשיו צ"א.

ענין יחוס שצא דרך הגוף, ונא' ועשית צגדי קודש וכו' לכבוד ולתפארת (שמות כ"ח, ב'). וע"כ צענין הסתלקות מנחנו שמשה נתאוו למיתה זו של אהרן (ספרי פינחס ה'), כי הסתלקות צלדיק הו"ע כבוד ה' יאספך (ישעיה נ"ח, ח'), שצא לתכליתו שנברא לכבודו, והוא נלם חלקים, שע"י מתגלה כבוד ה', ואינו כמו צהמה שלא שייך לכבוד, רק אדם נאמר צו וכבוד והדר תעטרהו (תהלים ס', ו'), כאשר נשמתו צא מכסא הכבוד, והוא התפשטות של כבוד ה'. ולעומת זה עשו הוא צווי, שצויה כבוד הכהונה, וכפר צתחה"מ (צ"ב ט"ז:), ואמר הלעיטנו נא (בראשית כ"ה, ז') כמו גמל וצהמה (צ"ר ס"ג, י"ב), וע"כ על גבול ארץ אדום נסתלק אהרן (צמדבר כ', כ"ג), וגופו לא נכלל בכבוד ה' לגמרי מחמת התחברותו לאדום.

והנה משה רבינו ענינו הולך דרך נשמה, כי היא רבינו, ורבי מציאו לחיי העוה"ב (צ"מ ל"ג:). ובאמת הי' צריך להיות גוף ונשמה אחד, ואצ"ו ורצו אחד, וע"כ נאמר ולמדתם אותם את צניכם (דברים י"א, י"ט), שאצ בגשמי יהי' האצ צרוחני, והגוף תהי' ממש כמו הנשמה. ובאמת אליהו זכה לזה, ולכן עלה בגופו השמימי, ואלישע קראו אצי אצי (מ"ב י"ג, י"ד), ונדב ואציהו שהם היו מגולגלים צפינחס (זוה"ק ח"ג ר"י:). זה אליהו נקראים צנים של משה, כמ"ש אלה תולדות אהרן ומשה (צמדבר ג', ב'), שהם איחדו ענין נשמה עם ענין גוף, שגופן נעשה כמו נשמה, וע"כ שייכים ליה"כ, כמ"ש אחרי מות שני בני אהרן וכו', ונאמר ואל יצא בכל עת אל הקודש (ויקרא ט"ו, ב'), כי עת שלנו אינו נחמי, ויה"כ הוא צחי' זמן נחמי, צחי' יוצל, שהוא צחי' עולם עולמו של יוצל, ומש"ה